

ПЛЪВЕНСКИ ГЛАСЪ

СЕДМИЧЕНЪ ПОЛИТИКО-ЛИТЕРАТУРЕНЪ ВЪСТНИКЪ.

Редакторъ: Г. М. Георгиевъ.

В. „Плъвенски Гласъ“ ще излиза всѣка Недѣля. Абонаментъ за година 8 лева, за половина 4 лева. За въ странство 10 лева. Правителствени и частни обявления на всѣка дума по 3 ст. за едно обнародване. На първа страница на дума по 10 ст. Цари за публикуване обявления и други се прѣдаватъ въ Печатницата на Бр. Ст. Бояджевъ, а абонамента въ редакцията. Писма, дописки, книги, вѣстници и пр., се испращатъ до администрацията на вѣстника въ гр. Плъвенъ. Писма и дописки неосвободени не се приематъ. Ръкописи се връщатъ, ако бѣждатъ платени. Обявленията на г. Приставитѣ по 2 ст. на дума. — Едваъ брой 15 ст.

ОБЯВЛЕНИЕ

Продава се единъ дюкянъ въ гр. Плъвенъ, III кв. № 370, срѣщу паметника, желящитѣ да го купятъ да се отнесжтъ за споразумѣние до съдържателитѣ.

Илия Димитровъ

Тодоръ Михаловъ

К. Поповъ, бившъ студентъ по правото, приема да дава частни уроци по Френски езикъ, Аритметика и Геометрия на ученици и ученики отъ класовѣтъ, а на отдѣленията по всички прѣдмети. Адресъ: I кв. № 169 при свѣщеникъ Бърдаровъ.

гр. Плъвенъ, 28 Ноемрий 1898 год.

Като отговаря в. „Бдитель“, въ 11-я си брой, на статията ни въ брой 45, въ която говорихме за езика, който опозицията държи спрямо княза, правителството и прѣдставителитѣ, за дѣйствиата и срѣдствата ѝ за дохождане на власт, така излага положението на работитѣ, така лавирова, щото наивния читателъ би помислилъ, ако разбира се, не е челъ и не помни, че миналия режимъ е билъ благо за страната, че сега се намираме въ лоше икономично положение, че едва ли не загиваме, пропадаме, ако нѣкой новъ търновски ексъ — патриотъ, не ни подаде ржка.

И всичко това е още по долно, още по мерзко, когато „Бдитель“ хвали и опрѣква нѣща, на които ний сме били съврѣмници, помнимъ ги, знаемъ ги, слѣдователно, сами можемъ да си избираме доброто и отхвърляме всичко мерзко, низко.

Изборитѣ не били свободни, народа билъ изнасиленъ, казва „Бдитель“ и избранитѣ не прѣдставлявали волята на народа. Е, молимъ ви, кой казва това? Не тия ли, ржцѣтъ на които сж омацани въ кръвитѣ на Кутлувица, Дубница, Горня-Орѣховица, Плъвенъ и много още български мѣста; гдѣто десетки хора бѣхж избити, изранени, гдѣто хиляди избиратели бѣхж изнасилени, гдѣто гласа на хиляди български граждани бѣше потушенъ и потиснатъ отъ волята на прокламираното по насѣтне „вътрѣшно убѣждение“.

А излично ли е отъ вашата память, отъ вашата история името »Садина«?

Забравили ли сте хилядитѣ други насилия? Какъ е прокаранъ вашия паралелъ? Съ какво унищожихте Кутлувица, Дубница, Орѣховица, Плъвенъ, Садина — славата на оплакующия отъ васъ режимъ?

Или вие мислите, че е минжло достаточнo врѣме, да се забравятъ всичкитѣ ония золотлуци, зли дѣла и насилия, вършени отъ човѣка, когото вие жалите и въспѣвате.

Не, господа, не! Ни йота сравнение между онова, което бѣше и което е сега, ни чърта еднаквостъ отъ заминалото, но още помненото, съ онова, което новия режимъ даде и което е сега, както въ общността, така и въ частността му.

Колкото пѣкъ се отнася до твърденията ви, че извършенитѣ отъ настоящето правителство дѣла, били въ пълно противоположна диаметралностъ съ стрѣмленията на народа, позволете ни да ви кажемъ, че вий се ужасно лъжите, или пѣкъ, което е по

вѣрното, твърдите го, защото така ви понася.

Кои отъ дѣлата, извършени отъ правителството сж противоположни на народнитѣ стрѣмления, вие не посочвате. Защо ги примълчавате и коя група вий земате за народъ? Вашата скапала се група, или българския народъ?

Не народа ли искаше помирието ни съ Руссия, покръстванието на наследника? Не бѣше ли най силното народно желание подобрѣнието на външното и вътрѣшното ни положение? Не е ли най жизненото народно желание подобрѣнието на Македония?

Кажете тогава, кое отъ извършенитѣ дѣла е въ права противоположностъ съ нуждитѣ, стрѣмленията и желанията на народа?

Вие мълчите и вѣчно ще мълчите, защото вие не говорите отъ името на народа, а говорите отъ вашата гледна точка, която е чисто партизанска, но никакъ не патриотична, идеална.

А относително пасажа ви, че правителството било разспиническо, нѣма нищо да ви отговоримъ, освѣнъ като ви посочваме направеното, което всички, освѣнъ вази, виждатъ и пѣнжтъ.

На свръшване, ний пакъ твърдимъ съ посоченитѣ факти, че именно днесъ положението на страната е стократно по добро, положението ясно и нормално, че българскитѣ граждани при пълна свобода се ползватъ отъ гарантираната имъ отъ конституцията свобода, че мисълта и инициативата иматъ широкъ просторъ, нѣща, които вашия режимъ задушваше, недонущаше.

Каквото щѣте да говорите, щото щѣте да пишете и по който и да е начинъ да извъртвате сжщността на нѣщата, народа отдавно ви е разбралъ; отдавно всѣко честно, гледа на васъ, като на хора, които не носжтъ съ себѣ си нищо идеално, освѣнъ пятното на чело за спомѣна на много българска кръвъ, овѣнчани най насѣтне съ ореола на Садина. Това пятно ще стои вѣчно на челото ви, тоще отгърнѣте отъ васъ всѣкиго, комуто се мили народнитѣ интереси и свобода, който жаждѣ за борба, но борба рационална, борба съзидана върху нуждитѣ и интереситѣ на страната, а не като вашата, която може да се резюмира въ тритѣ думи „дайте ни властѣта“.

ДЪРЖАВАТА.

(Продължение отъ 46 брой).

В). *Власти*. Волята на народа, изразена въ основни законъ, е организираща власти, натоварени съ упражнение върховенството на държавата. Властѣта е способностъ за извършване на нѣщо. Публично право, по подражание на свръшменното направление, е освѣтило главно двѣ власти: *законодателна и изпълнителна*. Последната се подраздѣля на административна и сѣдебна. Распрѣдѣлението и функциитѣ на властитѣ се урѣжда отъ конституцията. Нѣкои считатъ сѣдебната властъ за самостоятелна. Има писатели, които административната властъ дѣлятъ на окръжна и общинска. Спорѣдъ тѣхъ властитѣ излизатъ петъ. (Търн. Конституция чл. 9, 12, 13 и 149).

Чрѣвъ властитѣ държавата показва своето върховенство, съ помощта на което, посредствомъ силата си, тя реализира правата. Свѣрската на правото съ силата е едно отъ сжществениитѣ нѣща на върховенството.

Държавата, имѣюща върховна властъ, располага съ могжщество, срѣщу което никой не може да противостои, защото това могжщество включва въ себѣ всички индивидуални сили на членоветѣ отъ социалната група, народа. Освѣнъ физическата сила, подпомагана съ искусството, върховната властъ на държавата расчита и на

интелектуалнитѣ (умствениитѣ) и чрѣвъ тѣхъ тя располага съ познания върху справѣдливото, полезното, хуманното и пр. Диктуванитѣ отъ властѣта на държавата закони, може да се каже, сж такива, които сж подвеждатъ (свождатъ) къмъ най справѣдливитѣ най умѣстнитѣ. Назначението на властитѣ е: пазение живота, имота и честѣта на гражданитѣ, прилагание на законитѣ и създаването имъ. Необходимостта за създаване на една *властна организация* се налага на обществото отъ самитѣ тѣхни нужди. Dans toute société, казва N. Droz, il faut une organisation et une règle (законъ).

С). *Закони*. Задължителнитѣ правила, които уреждатъ общитѣ отношения на човѣцитѣ, се зовжтъ закони, създаването на които е възложено на законодателната властъ, която властъ извършва това по силата на делегацията на народа, снагата на държавата. Миръ, рѣдъ, управа и спокойствие не може да има тамъ, дѣто нѣма (липсва) система отъ закони. Сборъ отъ човѣнци, заселени върху една територия и находящи се подъ върховенството на власти, не заслужа името държава, ако отношенията на тѣхъ, като частници отъ групата, и съ властитѣ не сж означени въ законитѣ. Ако уреждането на тѣзи отношения, тѣй разнообразни, както самий животъ и самитѣ условия, въ които сж поставени човѣцитѣ, се остави на едно лице (автократъ), сжѣло може да се каже, че най милитѣ дарования (права, свободи) ще бѣждатъ изложени на погубвание. Законитѣ е изрично (формално) и подразумѣваемо (тацитно) изражение на народната воля. Той не може и не трѣбва да е плодъ на партизански страсти; той, съобразно нуждитѣ и развитието на групитѣ или на държавата, може да се жѣва, дѣпѣния и отдѣля. У насъ „дѣпѣния“ говори конституцията чл. 43—50, 108—118, които членове ще коментираме въ отдѣла: „процедурата по приготвението на законитѣ“.

Народното публично право подравбира само закони, влаящи въ кадра на позитивното право, но не и въ она на природното, което е источникъ за закони на публично международно право.

Д). *Територията*. Територията (владѣние, земя) на една държава е тази частъ отъ свѣтското кълбо, върху която тя упражнява своето върховенство. Подъ тази дума трѣбва да се разбира страната (région) завѣта (заселена) отъ единъ народъ, подвластенъ на едно върховенство, и която страна е отдѣлена отъ съсѣдитѣ народи чрѣвъ граници. Къмъ територията се отнасятъ и водитѣ, мющи сушата, влаяща въ областѣта на територията.

Държавата упражнява върховността си въ границитѣ на владѣемата страна (територия), въ която тя се движи и дѣйствува съ всичкитѣ си сили и срѣдства, на които расчита. Територията на една държава е като налогъ или глѣздо на единъ левъ; тя, както се кава, е важенъ и сжщественъ за държавата елементъ; а това се види и отъ нашия основенъ законъ, чл. чл. 1—3, 142, отъ постановленията на които членове, между другото, явствува, какво намаляването или уголѣвяването ѝ може да стане само по съгласието на народа, чрѣвъ законъ.

Територията се смѣта за държавна собственостъ и, като такава, она влаза въ числото на абсолютнитѣ държавни права. Държавата упражнява върховенството си надъ цѣлата територия; нѣ нѣкога то може да бѣде и безъ завоевание унищожено или намалено. Босна и Херциговина ни прѣдставяватъ образецъ. Тамъ по право суверенъ е Султана, а въ дѣйствителностъ Австрия располага съ военно и административно върховенство. Аналогиченъ примѣръ ни прѣдставява и Южна България, дѣто en fait България е властелинка.

Границитѣ на територията ни сж опрѣдѣлени въ международни договоръ, сключенъ на 17 Юлий 1878 год. и въ опѣзи свѣрзани съ Турция⁸⁾. Мѣстата указани въ сключенитѣ между Руссия и Турция договоръ въ Св. Стефано сж най-естествената за България територия. Територията на една страна може да бѣде раздробена на дѣления, съобразни съ упражнението на общественитѣ власти, за които говори административното право. Първата частъ на чл. 3 отъ Бълг. Конст. казва, че територията на българското княжество административно се дѣли на окръжия, околии и общини; а за сѣдебното дѣление говорятъ специалнитѣ закони. Исти закони урѣждатъ въпроса за военното, черковното санитарното дѣлѣния на страната ни. Арегеі върху помѣнатитѣ дѣлѣния ще се направи тамъ, дѣто му е мѣстото и прилика.

Територията на една държава, както се забѣлѣжи, неподравбира само сушата, единствението за живѣяние мѣсто, нѣ и водитѣ: моря, езера, рѣки⁹⁾. Територията на българската държава, исключая Дунавѣтъ и

ции въ странство. Още прѣди двѣ години слушаме, че нѣкои метеорологически станции чакъ въ Америка бѣхж поискали да имъ се прашатъ, редовно резултатитѣ отъ наблюденията въ немъ. Сжщо и по пусканието на балони съ научна цѣль отъ Парижъ, Страсбургъ, Берлинъ, Петербургъ и др., прѣвъ миналитѣ години, тя е била натоварена отъ аеростатичеката международна коммисия, да води ежечасови наблюдения които ѝ е съобщавала за сравнение съ ония, правени въ нѣкои отъ другитѣ Европейски станции. Този успѣхъ на станцията прави голѣма честь и на завѣдующия ѝ Вълчевъ.

ИЗЪ ЧУЖДИТѢ ВѢСТНИЦИ

Турция *Руския паметникъ въ Санъ-Стефано.* Н. И. В. великия князь Николай Николаевичъ, който ще прѣдсѣдателствува на церемонията за освѣтвяването на руския паметникъ въ мѣстността Галатария, при Санъ-Стефано, очаква се да пристигне въ Цариградъ въ денъ на откриванieto паметника или на канунъ, т. е. на 5, или 6, Декемврий, съ свитата си, състояща се отъ единадесетъ офицери и единадесетъ войника.

Паметника при Санъ Стефано издигнатъ за въспоминание на падналитѣ солдати и офицери прѣвъ врѣмето на освободителната война и който ще се освещава наскоро, е отъ квадратна форма. Отъ всяка страна има единъ входъ, къмъ, който водятъ едни стѣпала съ пармаклжи отъ страни. Надъ главния входъ, къмъ западъ, ще бжде поставенъ единъ позлатенъ кръстъ. Отъ всяка страна на главниятъ входъ има завити на високо стълби, които водятъ къмъ единъ балканъ, който забикаля паметника. Источната фасада е подобна на западната. Въ вхтрѣшността, специални гробници съдържатъ останкитѣ на офицери и солдати, убитѣ прѣвъ войната. Тия останки сж били, прѣвъ послѣднитѣ двѣ години, принасяни отъ разни мѣстности на бойното поле. Надъ гробницитѣ се издава единъ огроменъ параклисъ — украсението на които не е още довършено — съ една кула висока около тридесетъ метра и която се дѣли на много отдѣления. Въ първото отдѣление, открито отъ четиритѣхъ страни ще бждж поставени камбани отъ различни величини, които сж доставени отъ Пруссия не прѣди дълго. Надъ кулата има единъ глобусъ, съ голѣмъ диаметръ и всѣцело позлатенъ, върху който е поставенъ единъ кръстъ отъ нѣколко метра високъ и тоже позлатенъ. Глобуса и кръста можж да се виждатъ отъ значително разстояние и когато слънцето грѣе надъ тѣхъ, зрѣлището е ослѣпително.

Общия изглѣдъ на паметника — отъ гранитъ и камъкъ — е великолѣпенъ, както отъ далечъ, така и отъ близо. Той се намира по сръдъ една голѣма квадратна градина прѣградена съ стѣни. Входа на градината е тъкмо сръщу главния входъ на самийтъ паметникъ и два малки павильона се издигатъ отъ всяка страна. Работитѣ за окончателното довършване на постройката се водятъ съ най-голѣмо усърдие, подъ надзора на полковника Пешковъ. Въ петъ дена всичко ще бжде свършено и готово за инагурацията.

ОТВОРЕНО ПИСМО.

До г. Петръ Ненковъ въ г. Пльвенъ.

Въ брой 40 на в. „Прѣпорецъ“ е обнародвано ваше едно заявление до г-на Прокурора при Руссенский апелативенъ сждъ, въ което, между другото, казвате, и то, като главенъ мотивъ, че азъ съмъ говорилъ на г. Н. Бърдаровъ отъ гр. Пльвенъ, че си билъ виканъ въ полицейский участкъкъ вслѣдствие заповѣдта на г-на Управителя Великова и пр.

По поводъ на горнето, позволѣте ми, г. Ненковъ, да ви кажж, че вий, които се раздрахте да доказвате чрѣвъ в. „Прѣпорецъ“, че говорите вѣрно по мнимоето ваше малтретиране отъ тукашната полиция, въ настоящий случай искате да заблудите сждебнитѣ власти, като съобщите една лжка. Обаче, за да говорите така, имате си подбудителнитѣ причини. Вашата цѣль е да прѣдизвикате отмиѣнение резолюцията на г-на Прокурора при Пльвен. окр. сждъ, съ която е прѣкратилъ заведеното слѣдствие по невѣрното ви оплакване, та да имате по какво още да говорите и пишете; но азъ не вѣрвамъ, че ще сполучите по този начинъ.

Отъ моя страна заяввамъ, че никога не съмъ говорилъ на Бърдарова това, което излагате въ помѣнатото си заявление. Моитѣ показания по то-

зи въпросъ сж снѣти лично отъ Прокурора Маноиловъ когато се разлѣдваше оплакванието ви и то въ ваше присхтствие. Тогава, моля ви, кажете: кждѣ бѣхте да посочите на г. прокурора, тия обстоятелства, ами едва сега, когато наклѣветенитѣ отъ васъ лица се отнесохж до сждилищата за удовлетворения, на и самата редакция на в. „Прѣпорецъ“ е дадена подъ сждъ, за гдѣто е печатала въ вѣстникътъ си измислицитѣ ви, — излизате да прѣдвжкате небивалици?

Това е срамно отъ ваша страна и единъ порядъченъ чловѣкъ не би го направилъ; но ви въ злобата си, види се, като не можете какъ да си отмжстите на неприятнитѣ вамъ лица, прибѣгвате къмъ подобни нивки сръдства. Инакъ не мож да си обясних смѣлостта ви, съ която съобщавате на г-на Прокурора при Русее. апел. сждъ, че азъ съмъ говорилъ думи, които и вий самъ сте убѣденъ, че не сж казани отъ менъ.

Глулавъ си, но какво да ти правж; неможж ти помогнж.

Б. П. Лачовъ.

Пльвенско Горско Управление.

Обявление

№ 1628

гр. Пльвенъ, 25-и Ноемврий 1898 год.

За помѣщение на канцеларийтъ на Пльвенското Горско Управление и на Земледѣлческий Надзирателъ се търси подъ наемъ здание съ четире стай и помѣщения за сѣмена орждия и дърва.

Отъ Гор. Управление.

Пльвенско Градско Общинско Управление

Отдѣление Финансово.

О В Я В Л Е Н И Е

№ 8584.

22-й Октомврий 1898 година, гр. Пльвенъ.

Извѣстява се за знание на интересующитѣ се, че въ помѣщението на Общинското Управление, въ означенитѣ долу дни и часове съ перетрожка на слѣдующитѣ дни, ще се произвѣждж търгово съ лъва и тайна конкуренция за отдаване на наематели слѣдующитѣ градски недвижими имоти и приходи:

Кога ще се произвѣждатъ търговетѣ	Наименование на градскитѣ недвижими имоти и приходи, които ще се отдаватъ на наематели.		За колко врѣме.	Какъвъ залогъ се изисква.	Забѣлѣжка	
	мѣс.	денъ				
Ноем.	19	3—4 1/2	Освѣтлението на града	1 год.	600 лева	Съ тайна конкуренция съ малонадаване.
"	23	"	Градския приходъ „Интевалъ“	"	1300 "	Тайна конкуренция
"	25	"	" " „Канъ-Акчасж (клание на добитѣкъ)	"	1000 "	"
Дек.	1	"	Градския приходъ „Барьерата“	"	600 "	"
"	3	"	Градската Салхана	3 г.	250 "	Явна конкуренция
"	7	"	Градската баня	1 г.	100 "	"
"	9	"	Касапскитѣ дюкени при „Коршумъ Джамия № № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 и 27 и на Съръ-Пазаръ подъ № № 28, 29 и 30.	1 г.	по 50 „ по 100 „	"
"	11	"	Общинскитѣ дюкани № 32, 33 и 1023 на Съръ-Пазаръ и № 508 въ II квар.	3 г.	за N 1023 30 л. др. по 10 л.	"
"	14	"	Градский приходъ отъ „Октроата“	1 г.	750 л.	Тайна конкуренция
"	16	"	Общинското кафене при „Коршумъ Джамия“ и на Съръ-Пазаръ	3 г.	60 "	Явна конкуренция
"	18	"	Градский приходъ отъ провѣрявание мѣркитѣ и тѣгликитѣ	1 г.	60 "	"
"	21	"	Прихода отъ игралнитѣ карти, домино, билиарди, шахове и др.	"	40 "	"
"	23	"	Приходи отъ кантара и кофитѣ (мѣрението и тѣглинето)	"	200 "	"
"	28	"	Бюфета на градската градина	"	50 "	"
"	30	"	Общинската фурня	3 г.	25 "	"

Желающитѣ да поематъ нѣкой отъ изброенитѣ имоти и приходи, можж да се явжтъ въ означенитѣ дни и часове да конкуриратъ.

Поемнитѣ условия можж да се прочетжтъ въ канцелярията на общинското управление въ работнитѣ дни и часове.

Кметъ: Хр. Данаиловъ.

Началникъ на отдѣлението: В. Дуневъ.

БЪЛГАРСКА ЛОТАРИЙНА БАНКА
М. ЛЕВИНЪ И С-ИЕ

СОФИЯ, ПЛОЩАДЪ АЛЕКСАНДЪ I-Й, № 4.

ГЛАВНА КОЛЕКТУРА

на

БЪЛГАРСКАТА КЛАСНА ЛОТАРИЯ
Испраща

ОРИГИНАЛНИ ЛОЗОВЕ:

1/1 — л. вл. 10;   1/4 — л. вл. 2.50;
1/2 " " " 5;   1/8 " " " 1.25.

Ний гарантираме на нашитѣ клиенти за получаванieto на лозоветѣ, спорѣдъ официалния планъ, за всичкитѣ шестъ класса.

ОТКРИТА ПОДПИСКА

ЗА

„ЛЮЛКА“

научна иллюстрирана сбирка за дѣца.

Цѣна 20 ст. прѣдплатени. За непрѣд-

